

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUMILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 7 Novembre, 1884.

Statul nostru este cel mai poliglot pe acest continent. Națiunea politică maghiară este compusă din o sumă de naționalități, cari aproape nimica nu au comun cu naționalitatea genetică maghiară, ale cărei tendințe vîdite se concentrează în dogma politică: maghiarisarea întregii vieți publice din stat.

Poliglotismul statului nostru aduce cu sine, că la noi politica esternă are mare inriurînță asupra celei interne, ba în cele mai multe cazuri cea din urmă se orientează celeilalte, politica internă, celei esterne.

Aceasta mai tare s'a pronunțat și se pronunță în Ungaria, și aici în special încât ne privește pre noi românii, politica esternă era oare-cum pretețul de a ne apăsa pre noi românii.

Consolidarea statului român n'a fost privită cu ochi buni de către puterile țilei dela noi. Mai mult, au fost timpuri când vigurosul stat român era privit adevărat cuib de revoluționari, cari pîndesc momentul spre a se repezi asupra Transilvaniei, și cucerindu-o să întemeieze mult visata Daco-România.

Pe acelea timpuri actualul guvern al României, în frunte cu actualul conducătoriu era prezentat ca incarnațiunea Daco-Romanismului, și din această cauză mult, foarte mult am avut să suferim noi pacinicii români de sub coroana Sântului Stefan.

În timpurile din urmă cercurile normative din Viena au început a privi prin alte sticle consolidarea României. După tractatul dela Berlin România s'a ridicat la regat, a trecut norocoasă deocamdată prin mult agitata cestiune a Dunărei, și astăzi lumea crede că și ea a intrat în alianța puterilor din centrul Europei.

Nime nu se bucură din inimă mai curată de această nouă fasă a lucrurilor ca și noi românii din Ungaria și Transilvania. Bucuria noastră este îndoită, ne bucurăm de progresele României, și de binefacerile, ce se revarsă din ea asupra noastră.

Să nu fim rău înțeleși. Noi suntem cei mai credincioși supuși ai casei Habsburgice, prin urmare cei mai supuși cetățeni ai statului ungar; bucuria noastră se esplică deci astfel: prin bunele noastre relațiuni cu România s'a tăiat calea stăpînitorilor de a călări pe noi de frică pentru consolidarea vigurosului stat vecin.

În zilele din urmă s'au întemplat lucruri cari ne întăresc în credința, despre bunele relațiuni dintre noi și România. Prin discursul la adresele presidenților delegațiunilor Maiestatea Sa prea bunul nostru monarch ne-a asigurat că stăm în bune re-

lațiuni cu statele vecine, și România încă este stat vecin cu noi.

În delegațiunile ungurești ministrul de esterne, comitele Kálnoky, a vorbit în special și despre România, și ne-a spus că relațiunile noastre cu acest stat din încordate ce erau au devenit amicabile, și că ele nu vor fi conturbate prin încercările unei mici cete de oameni trecuți dela noi, încercări îndreptate spre conturbarea acestor bune relațiuni, încercări, cari noue nu ne fac onoare, fac însă multe neplăceri guvernului din România.

Re'torși dela o sêrbare familiară în casa părinților lor, suveranii României în Viena fură bine primiți de fiitorul nostru împărat și soția lui, și întimpinat simpatic din partea presei de acolo.

Pressa din Viena, deși jidănită până la măduvă, are atăta tact și bun simț, de stimează pre oaspeții casei domnitoare, și dacă și are nedumeriri politice, acelea sau le rezervă pentru altă ocaziune, sau dacă nu, le înbracă în haina cuviincioasă, și le prezintă publicului ca dorințe sau gravamine îndreptățite.

La espresa dorința a Maiestății Sale împăratului, suveranii României s'au abătut pela Budapesta, și ei fuseră primiți foarte simpatic de către domnitoriu și casa sa.

Nu tot așa a urmat pressa maghiară. Fără mult comentariu am reprodus în numărul de Sâmbătă al ziarului nostru un articol publicat la locul prim în guvernamentalul „Nemzet.” Precând în gara dela Budapesta Maiestățile făceau onorurile oaspeților suverani, pre atunci prin capitală se împărța ziarul „Nemzet,” cu articolul de întimpinare provocat de noi.

Un confrate al nostru accentuând marea importanță a acestei întelniri de monarhi în capitala Ungariei, leagă mari speranțe pentru pacea dintre aceste două state, și prin ea consolidarea internă a bunei înțelegeri între noi și elementul maghiar.

Darear Dumneșu tot oameni optimisti între români. Atunci am fi cruțați de momente neplăcute vîdînd cum se manifestează opinia publică maghiară chiar și la ocaziuni solemne.

Cu opinia publică maghiară suntem în curat. Cât timp pressa va fi în mîna jidanilor și nu se vor putea impune adevăratele caractere în publicistica Ungariei, despre o înțelegere între noi nu poate fi vorba, și precând un ziar va înjura pre capul statului vecin chiar atunci, când monarchul nostru îl va îmbrățișa, celalalt va cere să se maghiarizeze întreg contingentul de dragul unui caprițiu, ear junimea maghiară, viitorul națiunii maghiare la falfăirea steagului „Schwarz-

gelb” — va cânta cântări revoluționare la adresa coroanei, a dinastiei și a armatei comune.

Așa este signatura timpului, și ministrul de esterne Kálnoky a știut ce vorbește, când în fața lumii a spus un mare adevăr. Elementele turbulente din România nu ne fac onoare.

Așa aste. Onoare ne-ar face, când, prin o înțeleaptă politică le-am fi dat posibilitatea să se valideze aici acasă, și nu i-am fi silit să iae lumea în cap.

Și dacă bătrînul Kossuth nu încetează a-și manifesta ideile sale, și voește să moară în credința sa politică, dacă junimea maghiară ne spune că la un semn dat, ea va merge sub steagul lui Kossuth contra casei Habsburg, dacă acestea sunt posibile și permise de ce se nu fie permise manifestările din București, Iași, Craiova, Galați etc.

Și cât timp există acestea ca efecte ale unei cauze ce se susține prin realitatea lucrurilor, noi ca simplii muritori nu ne legăm în visuri deșerte pentru simpatii ale opiniei publice maghiare.

Actuala ordine de lucruri este opera magică a oracului din Berlin. Și părerea noastră este, că ea se bazează pre interese binecalculate. Încât acelea interese varsă raze binefăcătoare și asupra noastră, cari suntem bun material în mîna măestrului, actuala ordine de lucruri din Austro-Ungaria va avea durabilitate.

Revista politică.

Delegațiunile și-au terminat agendele în comisiuni. Se vor ținea deci puține ședințe plenarie, și apoi și vor termina activitatea, rămînd parlamentelor respective sancționarea bugetelor aprobate de delegațiuni.

Conferența pentru Congo preocupă întreagă pressa europeană. Un corospondente dela „Pol. Cor.” despre care ni se afirmă că este bine informat despre scopurile conferenței, avînd o întrevorbire cu un membru din conferență comunică următoarele:

„Conferența din Berlin are mare problemă civilisatorică înainte sa. Meritul convocării acestei conferențe cade asupra cancelarului Germaniei. Această conferență cu privire la importanța ei pentru dreptul internațional este asemenea congreselor dela 1815 și 1856. Franția tocmai din considerarea importanței civilisatorice a acestui congres a primit invitarea Germaniei, căci Franția totdeauna este condusă de interesul pentru progres. Cu privire la chemarea congresului nu numai publicul laic, ci

FOIȚA.

Desvoltarea și însemnătatea monachismului primitiv.

(Tractat istorico-teologic de G. J.)

(Urmare.)

Stînd lucrul astfel, era o necesitate reclamată de curentul pus în mișcare în cei dintâi trei seculi ai creștinismului, ca creștinii primitivi supuși înființelor naturii și persecutați până la extrem în zelul lor cel infocat către învățăturile propagate de Chs, să desprețuiască speranțele pămîntului acestuia și se ducă o viață izolată și consacrată teoriei rugăciunii și meditațiunilor religioase alegîndu-și ceriul de patrie comună. Pietatea masei creștine către Dzeu era așa de mare, încât o parte considerabilă depunea toată averea disponibilă comunității locale sau o împărța celor miseri, ear dînșii viețuiau în cea mai mare simplitate și abnegațiune prin deșerturile și pădurile gigantice ale Egiptului. Sentimentul de consanguinitate nu se mai considera ca cea mai sfîntă legătură în familie: părinții și abandonau fii sei și viceversa, ear amicul rupea toate legăturile de pretinie, în cari au staț cu alții. D. c. Viața

aceasta ascetică o începe fără îndoială Pavel din Teba în secl. al III, ear adevăratul întemeietor al vieții monachale este Antonie născut în Coma din Egipt, care și câștigă o mulțime de imitatori, al căror viețuire esemplară avu de urmare convertirea foarte multor păgâni la creștinism. Învățăcelul lui Antonie, Pahomie, un pe anahoreți în odăi comune dîndule unele prescripțiuni, pe basa cărora cu drept cuvînt se poate privi de primul organizator al monachismului. Acesta înființă pe insula Tabene o mănăstire pe lângă care se adăposteau la moartea lui (348) aproape 50,000 de anahoreți.

Majoritatea anahoreților o forma oameni dintr'o poziție mai inferioară, cari cu scop de a trăi mai comod, de a fi dispensați de imposit, de servițiul militar și de alte datorințe civile sub cuvînt de religiozitate intrau în mănăstiri. Dar nu numai atât, oamenii cei mai corupți și mai despravați, culpabili cei mai mari pentru ca să se scape de pedeapsa meritată și luau refugiu în asiluri monachale, unde sub velul sânteniei causau coruperea celorlalți membrii din mănăstire. Din cauza aceasta Valens împăratul bisantin prevîdînd pericolul amenințator, decretă să se alunge cu forța toți proletarii și alți trași împinși din mănăstiri*.)

*) F. Guericke, Kirchengeschichte, pag. 270.

În urma acestor împregiurări deplorabile era neapărat de lipsă să se stabilească unele norme în privința vieții monachale și să se ficeze condițiunile ce trebuie să le întrunească toți aceia, cari aveau aplicare spre monachism. În privința acesta Vasile cel Mare ocupă un loc foarte onorific între organizatorii statului monachal, căci el statorind unele reguli pentru mănăstirea din Neocesarea, a dat totdeodată nu numai pentru mănăstirile de atunci, dar chiar și pentru cele de mai târziu o disciplină foarte riguroasă. Cu drept cuvînt i-a dat biserica epitetul: „patriarhul monachilor.”

În Occident idea monachismului era pentru popoarele barbare un ce cu totul necunoscut; selbatica natură a aceloră nu se putu împăca cu practicarea vieții solitare. Cu toate acestea pe lângă multe greutăți îi succede lui Atanasie cel mare pe timpul esilului seu în Galia, a familiarisa idea monachismului și la aceste națiuni. În scurt timp Occidentul era plin de congregațiuni monachale, în cari intrau chiar și femei avînd exemple premergătoare cu privire la o viață plină de demnitate pe Antusa, Macrina și altele.

Emigrațiunea popoarelor a dat o lovitură distrugătoare monachismului, care trase la îndoială existența religiunii creștine nouă și streină pentru emigratorii barbari și încă nepetrusă pe c'eplin de către indigenii coplesți în chaosul întunerecului,

și unii membri din diplomație sunt seduși a crede, că el are să decidă asupra drepturilor suverane discutate de puterile coloniale în Africa. Prin aceasta s'ar zădărnici toate lucrările și comitele Bismarck a îngrijit, ca această cestiune nici în program să nu fie admisă.

Cine va decide asupra drepturilor controversate aceea nu ni-o spune nici bărbatul politic din conferență, nici informatorul dela „Pol. Cor.“ Destul că conferența actuală nu se va ocupa cu această cestiune, rămânând la chipzueala diplomației a căuta alte căi și mijloace.

Conclusele conferenței vor avea putere obligatoare pentru toate statele. Cine va lucra contra acestor dispozițiuni și principii ale dreptului internațional, acela nu va avea pentru sine aprobarea conferenței.

Navigațiunea pe riul Niger va fi liberă și conferența va satori executarea dispozițiunilor.

Până aici „Pol. Cor.“ Lucru principal este sancțiunea executării în congresele europene, și cât timp Europa nu va regula această întrebare, posibilitatea de a deveni iluzorii conclusele conferenței, totdeauna este dată.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Săliște, 5/17 Novembre 1884. Onorată Redacțiune! Din considerare cătră publicul cetitoriu constatez cumcă corespondentul din numărul de Sâmbătă 129 al „Telegrafului Român“ sub numirea „De sub Caținaș“ subscris „Stan Pățitul“, nu este și nu poate fi altul de cât părintele Ioachim Muntean din Gurariului, carele într'adevăr a fost pedepsit în două rânduri pe baza legii sanitari; odată pentru că a făcut immormentarea unei femei înainte terminului de 48 oare dela moarte prescris de lege, de oarece respectiva femeie murind într'o Mercuri și părintele voind să meargă Vineri la târg în Sibiu, a riscat mai bine a o îngropa de Joi — poate de viuă, — de cât a lăsa târgul Sibiului, — căci cunoscută este rațiunea dispuseciunii legali, care oprește îngroparea înainte de 48 oare.

A doua pedeapsă a pățit'o Stan pentru că a dat concesiune, earăși în contra legii sanitare și încă când cu toții ne temeam de erumperea cholerei, — de s'a desgropat o femeie moartă acum vre-o câțiva ani, ascultând de bigotteria unei biete femei pentru a scoate dela dânsa o taxă binevenită de 6 fl.

Hinc illae lacrimae!

Un singur punct al răutăcioasei denunțaiuni ar merita considerațiune și ar cădea greu în răspunderea subscrisului, dacă ar fi basat, anume pretensiunea de 1700 fl. c. s. c. a comunei Gurariului.

Dară această pretensiune datează de mai mulți ani, pre când încă nu am avut ocaziune a displăcea lui Stan cel Pățit, și tocmai subscrisul a luat măsurile posibile pentru asigurarea deși cam târziă a acestei pretensiuni și cred că nu fără succes.

Adevărat că dreptatea cere a recunoaște cumcă măsurile luate s'au făcut la arătarea numelui Stan, care cu respectivul datorăș trăește în inimiciță intimă.

De aci se vede că iau bucurosi informațiuni și dela preoți, dacă acelea merită considerațiune și când acelea nu sunt denunțaiuni chiar goale.

Fie atâta destul, căci celelalte înșirate nu sunt de cât niște espectorări subiective, cari nu docu-

mentează alta de cât un caracter — debil și prea mult supus pasiunilor, cari nu sunt nici preoțești, nici nobile în genere, pasiuni, cari între altele au fost principala cauză a execuțiunii militare, care a bântuit în iearna trecută comuna Gurariului, ai căreia locuitori prea mult au ascultat de agitațiunile lui Stan, care atuncia încă n'o pățise.

Activitatea mea oficioasă și afară de oficiu o vor judeca bărbați mai chemați și numai respectul meu cătră opiniunea publică mi-a dictat aceste șiruri, căci o polemică cu Stan Pățitul prea puțin correspunde simțului meu de curățenie.

Liviu de Lemeni,
pretor cercuale și deputat sinodal.

Cohalm, 1 Noembre 1884. Onorată Redacțiune! În 1853, an fatal pentru protopopiatul nostru, a devenit vacant postul de protopresbiter. Protopopiatul în acest interval, nu mai puțin decât de 31 ani, aproape un veac de om a fost condus de doi administratori.

Deși acestia, în aceasta calitate, vor fi fost cât de silitori totuși protopopiatul a suferit în toate privințele. Starea morală, starea socială, biserica și scoala se află în un stadiu dacă nu de regres dar cel puțin de stagnațiune.

Ați, în fine, veduvitul protopresbiterat și-a ales capul seu. Ați s'a îndeplinit actul menit de a se reda acestui protopopiat valoarea ce merită, sau mai bine dis ce ar trebui să aibă în cestiunile bisericesti și naționale-culturale, după cum el ca cerc politic le are în cestiunile politice. Ajunge va însă el în cele bisericesti și cele național-culturale la nivoul stărei lui în afaceri politice? Putea-va el spera la un viitor mai bun în urma alegerii de ați?? Nelipsind bună-voința a noului protopresbiter ce măsuri trebuie luate pentru ajungerea acestui scop?

Înainte de a me exprima la aceste întrebări voi descrie, pre scurt, dar pre scurt, decursul alegerii. Am intonat pe scurt, de oare ce actorii fiind aleși pe sprinceană, nu după merit, reprezentanțiunea este scurtă.

În 31 Octomvrie, 2 oare d. a. sosește la gara Homorod d. comisar consistorial N. Cristea. În gară l'întimpină socrul alesului protopresbiter, preotul din Draos, cu un discurs la început cam greoi dar apoi din ce în ce mai alunecător. În această vorbire susnumitul scusă pe capul protopopiatului, pentru absența sa la primire și recomandă dlui comisar cea mai mare severitate la scrutiniul!

Dl comisar răspunde că dsa nu-și va îndeplini decât datoria după prescripțiunile legii și însărcinării sale.

Urmează apoi recomandarea celor de față și în prima linie capelanul I. Berca, din Cohalm, bine dispus, preotul din Cața I. Mircea, preotul din Lovnik G. Mircea etc. cam toți din familie.

Ajungând în Cohalm încuartirează pe dl comisar într'o ascundătoare, care, vă mărturisesc, dle Redactor, ca un Cohalmean, *egret beget*, nu o putea afla ca părintele din Cața.

Pre la 5 oare se intrunesc unii din membri sinodului protopresbiteral și prin un protocol se fixează programul alegerii, protocolul ce paremi-se purta data de 30 Octomvrie, în loc de 31.

A doua și 1 Noemvrie după săvârșirea sf. liturgii, dedomnului comisar împreună cu patru preoți între cari suspendatul capelan I. Berca (?)

domnul comisar arată printr'o asemănare între o vegetațiune acoperită de gheață polară și constituția noastră bisericească scopul intrunirii și importanța actului de săvârșit.

După ce se deschide ședința prezentându-se ca notar al sinodului protopresbiteral capelanul I. Berca, dl. comisar cere numirea unui al doilea notar, ca lucrul să meargă bine (!) ceea ce se și face în persoana inv. Ioan Popescu. Se cetește adresa venerabilului consistoriu prin care însărcinează pe dl asesor consistorial N. Cristea să conducă aceasta alegere. Se cetește apoi de d. notar I. Berca lista alegătorilor și doamne apără, la prima pagină se face bucluc. Ce a cugetat, ce a voit să facă, dânsul știe, noi stim că a ridicat frumos călimarul destul de mare și a acoperit pe alegători cu o haină neagră, asemenea erupțiunii de păcură a Pensilvaniei dlui Cantacuzino. Un ris cu hohot isbucni între cei de față și zăpăcitul se zăpi și mai rău în a lui zăpăcăală.

Se verifică lista alegătorilor ad hoc și apoi nefind decât un candidat se purcede la vot. Erau 42 alegători prezenți, sau dat 37 voturi dlui administrator N. Mircea, ear 5 voturi s'au nulificat, pentru că niște *tineri învețați* pre lângă numele d. Mircea scrieră pe dos și pe acela a votantului, susținuând apoi că știu (?) ce este votizație secretă!

Intrăceea apare noul d. protopresbiter și prin un cuvânt bine ales mulțumește dlui comisar pentru modul cum a condus alegerea și alegătorilor pentru încrederea ce i-a dovedit, apoi promite că cu un îndoit zel și silință va lucra pentru prosperarea protopresbiteratului de aici înainte.

Un „Să trăească“ răsună din toate pepturile și apoi după autenticarea protocolului, alegătorii sunt invitați la d. protopresbiter la un banchet.

Cu aceasta actul alegerii este gata și me întorc acuma la scopul acestor rânduri.

Nu voi să fiu pesimist și din incidentul Berca să deduc o pează rea ci din contră voiu dice că noul ales, pentru a ridica protopresbiteratul seu pe treapta care i se cuvine va avea necesitate de multă negreală. Dar necesitate de negreală fluidă și nici decum solidă și insufletită. Ajunge ce a suferit acest tract în 31 ani, este sâțul de oamenii întunerecului conduși de interese particulare, materiale și de familie. Trebuie să o rupem cu trecutul ca să putem spera în un viitor mai dulce mai bun pentru poporul acestui tract. Spre a putea ajunge la acest scop noul protopresbiter înainte de toate trebuie să se folosească de cerneală, arătând venerabilului consistoriu relele ce bântue acest tract propunând mijloacele de îndreptare și cerând sfat și ajutor. Trebuie apoi să depărteze și să se lapede ca de satana de lipitorile ce-l încungiuță, să părăsească principiul greșit că pria oameni lingușitori și servili va putea domni. Trebuie la organizarea sinodului și comitetului protopresbiteral să se încungiuță de bărbați apți și luminați, eschidând pe oamenii întunerecului. Spre a putea ajunge la aceasta țintă trebuie însă mai întâiu să-și însușească dîsa: „*Nichts über die Pflicht*“ și deși îi va cădea poate cu greu la început căci „tot începutul e greu“ cu încetul însă se va familiariza cu acest princip.

Afacerile scolare din acest tract încă sunt într'o stare deplorabilă. Semne triste pentru viitoriul scoalei noastre.

Satele în zadar escriu concurs căci nu se însinuă nici un concurent și numai în primele zile ale

Când pericolul și ajunse culmea, prevedința trimise în persoana lui Benedict de Nursia (480—543) un apărător înfocat al creștinismului, care a făcut epocă salvând monachismul, și cu el biserica de perire amenințătoare. Acesta înființă pe muntele Casino în Campania o congregațiune monachală prevedută cu anumite reguli normative pentru toate mănăstirile din Occident. Educațiunea tinerimei era îndreptată monachilor ordului Benedictin, care se lățise în curând preste toată Europa și până în sec. XIII au fost singur domnitoriu, căci a îngrijit foarte mult pentru înflorirea științelor și artelor. După modelul Ordului benedictin se înființaseră cu deosebire în Galia, Italia și Spania o mulțime de mănăstiri, ale căror membri s'au distins parte prin o vieță religioasă-morală parte prin o activitate culturală și științifică*.)

Am arătat după modestele mele puteri isvorul, începutul și fazele prin cari au trecut tagma monachală, fie-mi permis a pune întrebarea: oare fostau monachismul primitiv de vreo însemnătate sau nu?

Intr'adevăr asupra întrebării acesteia oamenii competenții și-au frământat destul capul, și cu toate acestea cestiunea încă nu e rezolvită. Sunt unii scriitori bisericesti cari nu dau nici o însemnătate practică monachismului primitiv, din contră susțin,

că instituțiunea aceasta au avut urmări mai mult rele, decât bune; sunt earăși alții, ale căror păreri sunt îndreptate în favorul monachismului, considerând instituțiunea aceasta de oportună, și indispensaveră pentru conservarea stării genuine a bisericei. Nu sunt eu chemat, ba nici că sum în plăcuta poziție de a putea complana divergența de păreri între istoriografii bisericei, fie-care parte și are motive destul de puternice pentru validitatea părerilor sale; scopul meu este a constata — între merginile posibilității, — că monachii primitivi — atât cei orientali, cât și apusenii — abstrăgând dela dese conflict, ce se manifestau între ei, chiar când biserica avē să se lupte cu inimi ei interni, cum a fost bunăoară Arieni, monachii repet — a fost totodată buni apărători ai bisericei, propagatori ai cultului și răspânditorii artelor.

Biserica ortodocsă ca și cea rom-catolică au pus și pun ați un deosebit pond pe instituțiunea aceasta, și aceasta o fac basându-se pe serviciile multifarii prestate de monachism precum și pe împregiurarea, că dintre ei și recrutează ca dignitarii și antestătorii sei.

Cercetând istoria, aflăm că evul mediu au fost un vandalism distrugător de popoare, timpul superstițiunii și al barbariei, un chaos de lupte necentenite, prin care spiritul popoarelor, cari erau

tot cu arma în mână nu putea să devină altmintrea decât mai selbatic. Dar se arată pe orisonul cei întunecat al omenimei o stea de bună speranță și omenimea se vede redeșteptată din somnul letargiei, o privește și nu se poate sătura de mulțimea rađelor binetăcătoare ale aceleia.

Eată puternica influință a creștinismului asupra omenimei, care — după înverșunatele lupte interne și esterne execută o rupere totală cu trecutul, începe o luptă nouă dar pacinică, pentru a scoate popoarele din barbarie și a le deda la o vieță religioasă și morală conform demnității omului.

Dacă a contribuit vre o instituțiune omenească la renașterea omenimei într'o direcțiune oare-care, atunci despre monachism putem dice cu tot dreptul, că el a fost unul dintre mijloacele cele mai radicali pentru propagarea religiozității și moralității la popoarele barbare. Monachii constituiau un regiment defensiv în contra abuzurilor arbitrare comise de păgânismul putred. Cu armele adevărului ținteau a plânta flamura creștinismului în inima fiecărui popor, ce zăcea infectat de veninul idololatriei și a-l scoate din letargia întunerecului revărsând „lumină spre lumina pagănilor.“

(Va urma.)

* F. Guericke Kirchengeschichte, pag. 202 et seqq.

anului scolar se însușea de abia câte un învățător necualificat. Ce poate fi cauza Dumneșu știe.

Dar nu numai la sate, ci chiar aici în reședința protopresbiterului abia în Octombrie s'a putut tocni un învățător tot necualificat. Aceasta este culmea răului. De ani de zile veghiat al inspectorului r. ung. de școală este îndreptat asupra Cohalmului, și caută cu luminarea nodul în papură pentru a putea ridica aici o școală de stat. Aceasta însă nu o au simțit până acum inspectorul nostru scolar, cu toate că reușind fundarea școlii de stat, școala confesională dispărea și nu mai apărea nici odată. Când școala se periclitează și biserica noastră, care până aci e numai de scânduri. Poporul îngreunat cu 10% asupra dărilor sale, până acum destul de grele căci se scot cu esecutorul, poporul îngreunat și cu 10% procente pentru școala de stat, și va trimite mai bine acolo copilul gratis decât să plătească învățătorului încă 1 fi. v. a. pe an.

Apoi cum va fi cu biserica? Cu mare greutate s'a făcut marea de scânduri; de vre o 10—12 ani poporul gr. or. n'a putut aduna nici atât să facă o reparație. Aruncând acum încă 10% nu va putea nici cât până acum.

Dar fiind vorba de biserică sunt nevoit a arunca o scurtă privire asupra timpului dela ridicarea bisericii actuale până în prezent. După ce oamenii cu chin cu vai, unul dăruind scânduri, altul lemne, altul material de învăli, altul icioane etc. ridicară biserica, hotărârea a aduna material în fie care an, până ce vor avea destul pentru ridicarea unei biserici de zid. Poporul începu a aduce peatră și se adunară câți-va stângini. Dăcă câți va, căci în loc de a se interesa cei în drept și de a grigi ce s'a adus, a început unul și altul a lua împrumut din peatra adunată pentru a face lucrări particulare, așa că peatra se împușină și poporul nu mai voi să aducă. Vre o 7—8 ani nu s'a făcut apoi nimic. În anul trecut s'a hotărât de nou ca să se adune material și tot odată fiecare proprietar în loc de cotisație în bani să dea în fiecare an câte o ferdelă de bucate, pentru a se face un fond pentru zidirea bisericii.

S'a adus câtă-va peatră, s'au adunat câteva Hectolitri de bucat, dela popor, în fine purtare încercată a capelanului protopresbiter, iritează poporul și atât adunarea materialului cât și a bucatelor rămase baltă.

Un mare rău bătut comuna noastră bisericăscă acuma de mulți ani și el pe di ce merge ia tot mai mari dimensiuni. Acest rău este lipsa de înțelegere între autoritățile bisericii locale și poporeni.

Pe di ce merge mergem tot spre mai rău, și bun e Dumneșu dar eu me tem de crize în biserică noastră.

Causa ne este cunoscută la locurile competente și noi cu dor așteptăm vindecarea răului.

Primiți dle Redactor încredințarea deosebitei mele stime și considerațiuni.

Lungu.

Mulțămia publică.

Pentru sortitura arangiată de Reuniunea femeilor române din Sibiu au intrat următoarele obiecte:

Dna Zoe Manolescu n. Petraș: 1 pelotă lucrată cu filet gupur. Dna Carolina Orbonaș: stropelnită de tinichea colorată și 1 punguliță de lucru împletite din ață ne-nălbite. Doșora Maria Mihaly de Apșa: 20 dekagrami Diamante de Marmăția.

Pentru bunăvoința arătată față cu această Reuniune comitetul le exprimă mulțămia pe calea aceasta.

Rugare.

O veduvă săracă din parochia cetății de aici, rămasă cu 6 copii necrescuți în cea mai mare miserie, s'a adresat de multe ori către subscrisul pentru ajutoriu, care după puțină i s'a și dat din puținele mijloace disponibile din când în când. Dar arătându-se acele mijloace de tot nesuficiente față cu mulțimea trebuințelor: nutrimint, îmbrăcăminte, chiria casei, (de mai multe luni neplătite), lemne etc. cu deosebire acum în gura iernei, subrisul își ține de datorință, a face pe calea aceasta apel către toți datorinții, a face pe calea aceasta apel către să binevoiască a veni în ajutoriu sârmanei familii cu ce le va da mâna: numerariu, victuale, vestimente (dela oameni sănătoși), lemne, cărți și recușite de școală etc. căci fiind lipsă de toate, toate vor fi bine primite.

Ofertele se vor transpune din partea mea neamănat la locul destinațiunii lor și se vor cuita în public; ear lacrimile de bucurie ale celor im-

părtași vor implora asupra celor îndurători binecuvântarea cerească.

Sibiu, 3/15 Noevre 1884.

Zaharia Boiu,
paroch greco-orient. cet.

Varietăți.

* (Hymen.) Dl Isaia Henteș, cleric absolut, și va sërba Dumneșu în 11/23 Noevre a. c. cununia sa cu doșora Victoria Laslo fiica parochului din Cetea.

Le dorim viață fericită.

* (Facultatea de teologie în București.) Despre deschiderea solemnă a facultății teologice în București cetim în „Voința Națională“:

Cu ocaziunea deschiderii facultății de teologie I. P. S. S. Mitropolitul Primat a rostit următoarea alocuțiune în localul Universității, în sala destinată pentru ținerea cursurilor acestei facultăți:

„N'am indetule cuvinte pentru a-mi arăta marea mulțămire de care sufletul meu este pătruns, cu redeschiderea solemnă a facultății de teologie.

„Am fost adenc mișcat de marea trebuință a unui asemenea învățământ atât de folositor, mai cu seamă pentru un popor care cu grabire merge spre progres.

„Dela venirea mea la această Sf. Mitropolie cu necontenire și cu cel mai mare zel, am lucrat spre împlinirea acestei mari dorințe a sufletului meu.

„Dând uitării toate greutățile cu cari am avut a me lupta până la împlinirea acestei dorințe, me simt fericit a esprima cu această ocaziune mulțămirea și adencă a recunoaștință M. S. Regelui pentru puterile Sale sprijin cât și bunei voințe a guvernului Maiestății Sale.

„Din tot sufletul meu cu umilință chem binecuvântarea celui atotputernic asupra tuturor celor ce mi-au ajutat spre săvârșirea acestei mari opere.

„Dumneșu să binecuvinteze pe profesorii și pe viitorii elevi ai facultății de teologie.

„Trăiască MM. LL. Regele și Regina.

„Trăiască și prospereze România și biserica română.

Regretând că nu pntem da chiar aci discursul de deschidere rostit în numele dlui ministru al cultelor de dl Gr. Tocilescu, ne grăbim a da un resumat din acest discurs.

Dsa a arătat care este rolul unei facultăți teologice, raporturile sale cu celelalte facultăți. A precizat libertatea învățământului academic, rolul Universității în Stat, și dreptul natural al Statului de a lua măsurile necesarii în organizarea instituțiilor de cultură pentru a se dobândi și garanta interesele mediate sau imediate ale Statului. A conchis la esistența a doi factori, cari lucrează asupra organismului Universității: scopul științific și scopul public, cari departe de a se esclude între ele, se cuprind unul întraltul și nu pot unul fără altul.

Aplicând aceste considerațiuni la facultatea noastră de teologie, d-lui a terminat printr'un apel călduros la profesori, pentru că cu deosebire la Universitate valoarea învățământului superior atárnă dela valoarea lui aptitudinea profesorilor. Ei dau măsura, ei alcătuesc sufletul însuși al Universității.

După aceea, Preasfinția Sa părintele Arhiepiscop Genadie Enăceanu, decanul facultății de teologie, a răspuns arătând raporturile facultății teologice, cu Statul, cu știința, cu istoria și literatura românească.

* (Ger mare.) De Luni a încetat de a mai ninge. În locul ninsoarei s'a lăsat un ger puternic de cugetă omul că suntem pe la Bobotează. De va merge progresând, atunci nici în privința frigului nu ne vom deosebi tare de Siberia.

* (Industria națională.) Sub acest titlu, diarul „Adevărul“ din România, comunică următoarele: În ziarul Daily Telegraph se află următorul anunț:

Mare espozițiune de lucru nativ român. Broderii, țesături, chilimuri, velințe, costume etc.

După comanda espresă și sub patronagiul special al M. S. Reginei României.

Dni Howel și Iames sunt onorați prin comanda reginei României să facă o espozițiune de lucru român, în scopul de a aduce aceste interese probe ale industriei române la favorabila cunoaștință a publicului englez.

O mare colecțiune reprezentativă a acestor producțiuni native române s'a primit din București și se vor întocmi în espozițiune și spre vânzare în spațiile Art Galeries 5, 7 și 9 Regent-Street.

* (Colera în Bruxelles.) Diarul belgian „Le Reforme“ spune după cum cetim în „Telegraful“ — că o spaimă grozavă domnește în populațiunea Belgiei din cauza a două casuri de moarte de coleră ce s'a

ivit în Bruxelles la spitalul din St. Pierre. Măsuri energice se iau, servicii speciale s'au creat prin spitale. Un cas ivit în școala Dachsbeck, a făcut ca această școală să fie închisă. Servicii de fumegațiune s'au instalat în toate institutiunile și locurile unde sunt aglomerati de oameni.

* (Unde sunt mai mulți criminaliști?) Din raportul anual al directorului general de închisori italiene, apărut de curând în diarele de Italia, rezultă, că în Italia numărul crimelor este mai mare de cât în toate celelalte țări. În Italia sunt 325 de închisori, cari cuprind aproape 40 mii acusați și 32 de mii osândiți.

* (Poligamie.) Cu câteva săptămâni înainte de aceasta Paul Olczynski a luat'o la sănătoasă din Varșovia din cauză, că i era teamă de pedeapsa ce ar urma asupra lui din motivul poligamiei. El este supus austriac. De 10 ani este aședat în Varșovia, și-a luat de soție pe servitoarea Maria Knowiak. Doi ani după căsătorie a părăsit Varșovia și pe soție, carea 3 ani de zile n'a aușit nimic despre ubicațiunea lui. În fine s'a reñtors și s'a mutat cu soția și fiul seu în Lublin. Cei 3 ani i-a petrecut în Rusia; în Smolenk și-a luat de soție o veduvă bogată. După ce a păpat toată averea veduvei o a părăsit și s'a reñtors la soția sa primă. Soția s'a a doaua descoperind ubicațiunea lui l'a silit să călătorească cu ea în Varșovia. În decursul călătoriei a dispărut. Ambe soțiile lui întelnindu-se l'a început n'au voit să intenteze proces în contra lui, dar după ce au înțeles că înainte de aceasta cu 5 ani a părăsit pe a 3 soție a sa — au făcut arătarea criminală în contra lui.

* (Consiliul principal din Belgrad) a trimis o delegațiune, care să viziteze principalele capitale din Europa și să studieze instituțiunile publice, în scopul de ale introduce în Serbia.

* (Nihilismul în Rusia.) Din Moscva se scrie diarelor engleze, că studentul Roieff, care a denunțat poliției pe mai mulți din camaradii sei nihilști, a fost atins de o boală mortală, prezentând simptomele otrăvirii, puțin timp după visita ce-i făcu un necunoscut. Lavruchin, un alt student, a trebuit să fugă din Moscva unde viața sa era în pericol.

Doisprezece profesori dela universitățile din Krakoff și Kiev au fost destituiți pentru că prelegerile lor erau prea liberale. La Kostoff s'au arestat 80 persoane, din cari mai multe doamne, bănuite a fi atinse de nihilism.

* (Ce face omul la 30 și ce la 60 ani?) La treișeci de ani omul numără anii, ear la șaseșeci numără zilele.

* (Liac pentru cei gângavi.) Cetim în „Românul“ următorul estras dintr'un roman a căruia acțiune se petrece în Polynesia:

„Luo avea dela soția sa *Kaikilanimaipano* doi fii, *Keawechnamikavalon* și *Kaikikapumahana*. Cel dintâiu se căsătorii cu *Akahilikapu* fiica lui *Kahakumakalinei*.”

Recomandăm acest leac fiitorilor dascăli, cari pătimesc de gângăvie.

* După computarea lui Plinius, omul din cauza nopților perde jumătate din viața sa. Pentru aceea a și recomandat ca o parte din noapte să se întrebunțeze spre săvârșirea lucrurilor folositoare.

* Impăratul Iulian a împărțit noaptea în 3 părți: spre odihnă, spre săvârșirea lucrurilor de interes comun și spre cetirea opurilor științifice.

* Intrebat Agesilaus de unii: Pentru ce și cultivă oamenii përul? Pentru aceea, le respunse, pentru că përul e cel mai eftin între ornamente!

* Vêdënd Diogen un tiner îmbrăcat foarte pompos, dar care nu arată nici pic de bărbăție, i-a diș: Nu și rușine a te pune mai pe jos de cum a voit natura? — ai fi bărbat, dar ești îmbrăcat femeiește!

* (Resonamentul țeranului.) Țeranul Niculae prinde calul la tileaga cu două roate și pleacă la moară. Intemplarea a adus cu sine să inoșteze între hotară. El aci nici una nici alta, desprinde calul dela tileagă și-l înpoivănează cu un streang legat de roata tilegei, și el se dă somnului. Dimineața când se trezește din somn, se trezește și fără cal — l'au fost furat hoșii. — Ca să fie mângăiat n'a avut de cât să esclame: „Doamne, Doamne, oare eu sunt Niculae, căci dacă eu sunt Niculae mi s'a furat calul, dacă nu sunt eu Niculae, am aflat o tileagă.

* La români era obicei de se dăruiau sclavii eliberați cu inele preparate din cătușile pe cari le purtau ca sclavi și aceasta ca să-și revoace în memorie starea lor de ordinioară. Mai târziu lucsul a schimbat ferul cu aurul. S'a purtat aceea ce mai nainte a fost cătușă și s'au prefăcut în ornamente ce mai nainte a fost instrument de tortură.

* (Ministrul de finanță austriac și cel maghiar) au decis, ca să se pună în circulație bani noi de aramă în valoare de 2 milioane florini. Astfel au crezut ministrii de finanțe că va dispărea lipsa simțită a banilor de aramă.

* Cato a ținut: Pentru trei lucruri totdeauna va trebui să me căiesc: dacă am descoperit vreunei femei secretele mele; dacă am călătorit pe mare, pe când puteam călători pe uscat; dacă am petrecut o zi în lenevie.

* Cristina, regina Svediei, a abdicat de trei lucruri, și adevărat: de coroană, ca să poată avea timp mai mult pentru conversații științifice; de patrie, ca să poată locui în regiunile frumoase ale Italiei și Franciei; de religia protestantă, ca să nu fie streină la curțile din Roma și Paris. Mai târziu însă deșteptându-se în ea dorul de patrie — s'a căit pentru toate trei. Ne succedându-i a mai redobândi coroana Svediei a desperat; a rămas departe de sinul patriei sale și și-a consumat viața în Roma.

* Voind amicii lui Ephialtes să-i dăruiască 200 talanți, n'a voit să-i primească, zicând: Sunt sărac, dar nu primesc: căci dacă a-și voi să fiu recunoscător pentru ei ar trebui să me demit la nedreptăți; ear dacă n'ași fi recunoscător voi m'ași poleci de atare! Atât a fost el de negenat în sărăcia sa încât batjocorind un om i-a reflectat: Pentru ce nu-mi arunci în față și aceea că cinstesc dreptatea?

* (Măhnire.) Veșdend Solon, că un amic al său este supărat preste măsură, l'a dus în partea de sus a cetății din Athena și i-a ținut: Privește de aici la toate casele pe cari le vești, câtă supărare, câtă întristare a fost, este și va fi sub acoperimintele lor! Tu necazurile tale le crești mai mari de cât a tuturora, dar numai pentru aceea pentru că tu pe a altora sau nu le cunoști sau nu le simțesti.

Tot el a ținut: Dacă s'ar aduna la un loc toate gândurile și necazurile oamenilor, fie-care s'ar reîn- toarce acasă mai bucuros cu ale sale de cât cu ale altuia.

* Privind Themistocle la aurul și argintul cel mult rămas pe câmpul de bătălie dela perșii bătuți, el nu s'a atins de nimic, ci i-a ținut servitorului său: Tu, fiindcă nu ești Themistocle, adună aceste de pe jos!

* (Bibliografie.) A apărut de curând Călin- darul lui Păcala pe anul 1885, compus de frate- său de cruce Tândala. Anul VIII. Prețul 40 cr. Se află de vânzare la administrațiunea „Familiei” în Oradea mare. Acest Călinariu este ilustrat.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Educațiunea și instrucțiunea femeii

(operat cetit în 5 August 1884 în adunarea înveș. din ppres- biteratul Zarand).

Onorată Adunare! Una dintre cele mai însem- nate cestiuni ale timpului prezente este: educațiunea

și instrucțiunea femeii în general. Este un lucru cunoscut că bunaoră germanii, sasii și alte popoare înaintate în cultură, se interesează de ridicarea femeii, la nivoul, pe carele stă și bărbatul. Parte prin articlii în ziare, broșuri, opuri voluminoase, parte prin ridicarea de scoale speciale, parte prin reuniuni, se lucra din resputeri pentru promovarea educațiunii și instrucțiunii, în cerc cât mai estins. Mult se lncră pentru femeile dela cetăți, mai puțin pentru femeia dela sate, deși tocmai aici e lipsa mai mare.

La noi românii, cestiunea educațiunii a început a progresa cu deosebire dela anul 1850 — sub absolutism când s'a înființat prima reuniune de femei în Brașov.

În timpul mai dincoace se înființară și alte re- uniuni de aceasta categorie: reuniunea femeilor ro- mâne din Abrud și cea din Sibiu etc. Avem și scoale de fete cu învățătorese române destul de apte. Bărbații nostri competenți, cari stau în fruntea na- țiunii lucră serios pentru promovarea culturii la femeia română.

Semn destul de invederat este: ridicarea unui instițut mai înalt de creștere pentru fete în Sibiu, carele se poată rivalisa cu alte institute streine.

Cumcă femeia română încă merită atențiune în ce privește educațiunea și instrucțiunea ei, este deja un lucru constat.

În general vorbind, educațiunea și instrucțiunea femeii dela satele române este puțin îngrijită până acum. Abia se face un mic început.

Numai în cetăți și în comunele mai mari, unde funcționează câte 3—6 învățatori, se pune pond și pre educațiune și instrucțiunea femeii. În comu- nele cu un învățatoriu, fetele sunt partea neglesă, pentru că, sau cercetează foarte puțin abia 10% perțente, sau apoi nu cercetează de loc scoala.

Familia dela sate română în ce privește instruc- țiunea puțin se interesează de fete. Părinții cu stare și duc fetele pre la cetăți, unde până în pre- sente căpătau o instrucțiune cu totul streină, de multe ori spre detrimentul naționalității noastre; eară țeranul până astăzi încă tot se mai luptă cu proverbul: „nu o să-mi fac fata preuteasă, pentru ce să învețe?”

Ce privește partea morală și socială, fetea ro- mână dela sate urmează întru toate mamei sale. „Cum e mama așa e fata.” De o educațiune ade- vărată în sinul familiilor dela sate nu poate fi vorba.

Ceea ce nu poate face familia ar trebui să facă scoala de pe sate; dar aici încă stăm rău, precum vedurăm mai sus. Încât privește Zarandul, aici știm cu toții cum stăm. Din fetele dela sate, abia afli 6% cari se știe ceti, și scrie corect. Căutați în scoala poporală din Brad, și nu vești afla o singură fată, mergeți în Blășeni, în Dopapeatra, Grohot, Bul- zești și alte comune mari, și nu vești afla una țin una fată, carea se știe scrie o epistolă — deoarece nu frecventează scoala; apoi dacă frecventează nere- gulat, nu se vede nici un sporiu.

Din preste 300 cununii, ce se contrag, pe fie- care an în Zarand abia 6% vor ști să scrie nu- mele. Un adevăr destul de dureros.

Simțul religios și moral decade pe fiecare an în popor. În popor abia afli o parte din 3 părți, cari se-și știe ceva și rugăciuni — când sunt adulți. — Moralul familiei decade. Mântuire de unde se vină dacă nu dela scoală? Aceasta însă e negleasa.

Urmările triste, ale neglijenței noastre, în ce privește educațiunea și instrucțiunea femeii le vedem. Streinismul a început a influența prea mult asupra noastră. A început a ne corci vieța și traiul no- stru românesc. Veniți în Brad, Baia de Criș, Criș- ciori, Băița etc. și vești vedea cum portul românesc se perde și corcește, datinele române dispar, și lim- bagiul român este amestecat cu streinism, cât te îngrețosești. Toate acestea s'ar putea îndrepta nu- mai purtându-se un interes mai mare din partea cel- lor competenți de vitoriul femeii țerane. Nu mai vorbesc apoi de femeile inteligente din Zarand, căci aceste având o creștere streină puțin au înaintat până acum viitoriul femeii dela sate.

Dar destul va fi cu atâta. Ar trebui să vor- besc despre mijloacele cum s'ar putea îndrepta rēul?

Numai prin o energie din partea femeilor bi- sericești și scolari, cari vin în contact cu poporul. Căci până când poporul va fi numai oae de tuns și de muls, până atunci se nu cugetăm la progres.

Corpul profesoral dela gimnasiul din Brad — încă ar putea să se pună în frunte — și mult s'ar putea face în Zarand. Dar se sperăm în o eră nouă, ce are să se inaugureze.

(Va urma)

Loterie.

Mercuri în 19 Noemvre n. 1884.

Brünn: 77 17 2 76 61

Bursa de Viena și Pesta.

Din 18 Noemvre n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	123.40	123.35
Renta de aur ung. de 4%	94.30	94.15
Renta ung. de hârtie.	89.50	89.45
Renta de aur austriacă	104.50	103.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	98.—	97.75
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer oriental ung.	119.—	119.—
Datorie de stat austriacă în argint.	82.65	82.40
Scrișuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.8
Obligațiuni urbariale temeșiane de	100.—	100.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	296.75	295.75
Împrumutul drumurilor de fer ung.	143.80	144.—
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	105.75	105.25
Sorți de regularea Tisei	115.90	116.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorșire	100.50	99.50
Sorți unguresci cu premii	116.25	116.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	81.30	81.20
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorșire	99.50	99.50
Galbin	5.78	5.76
Napoleon	9.74	9.74
London (pe poșta de trei luni)	123 —	123.10

Nr. 239

[936] 2—3

CONCURS.

Se publică din nou în înțelesul laudatei ordinăciuni consistoriale din 23 Octobrie a. c. Nr. 5185 pentru stațiunea de capelan lângă bătrēnul și de tot neputinciosul paroch Ioan Brândușe din Erdőszentgyörgy, parochie de a treia clasă, protopresbiteratul Mu- rēș-Oșorheiului, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele:

a) Casă de locuit, grașd, șură și grădină de legumi.

b) Venitele stolari jumătate, care computate în bani fac 200 fl.

c) 4 jugăre de pământ cumperate acum de curēnd din suma de 300 fl. asignată din partea preavenerabilului consistoriu archidieceșan prin ordina- țiunea de sub Nr. 4104 a. c.

d) Se poștește ca fiitorul capelan până va fi în viață parochul bătrēn, să poarte și oficiul de învățatoriu pe lângă plata de una sută florini dacă acel oficiu nu se va reintregi până atunci.

e) se poștește ca concurintele să aibă cunoștința limbei maghiare.

f) se poștește că concurintele ina- inte de a se face alegerea, să meargă în vre o Duminecă sau Sărbătoare la biserică spre a-și arăta desteritatea.

Concurintele înstruindu-și concu- rul în înțelesul legii, va avea înainte de espirarea timpului hoterit a-l așterne oficiului protopresbiteral gr. or. în Mu- rēș-Oșorheiu.

Murēș-Oșorheiu, 3 Noemvre 1884.

Cu împreună înțelesul comitetului pa- rochial.

Parteniu Trombiș de Bethlen, protopresbiter gr. or.

Nr. 386

[935] 2—3

Repețire de concurs.

După ce în urma concursului pu- blicat sub Nr. 11 „Tel. Rom.“ din 1883. nu s'a aflat concurent pentru vacanta parochie Rogoșel: acum pe basa gra- țiioasei ordinațiuni consistoriale dto. 2. Octobrie, a. c. Nr. 4813. B., se repețe ște publicarea concursului prntu men- țiunata parochie vacantă pre lângă același venit, cu terminul însă de 15 zile dela prima publicare.

Cluș, 1 Noemvre, 1884.

V. Roșescu, protopresbiter.

Nr. 213.

[937] 1—1

Publicațiune.

În conformitate cu §. 124 din re- gularamentul pentru procedura judecā- torescā în cause matrimoniale, se aduce prin aceasta la cunoștința pu- blică, că Venerabilul Consistoriu die- cesan al Caransebeșului ca for de II-a instanță în afaceri matrimoniale, în șe- dința din 21 Iulie 1884 Nr. 432 B. a aprobat în întreg cuprinsul ei sen- țința scaunului protopresbiteral al Oraviței adusă la 12 Aprilie 1884, cu

desființarea totală a căsătoriei încheiate în 26 Octobrie 1875 între Pentru Stingu și Florica născută Poamă ambii din Gherliște, comitatul Caraș Severin; din motivul pribegirii mai bine de 5 ani a inctului Petru Stingu. După es- pirarea termenului de 45 zile dela prima publicare a acestei sentințe incta poate pași la altă căsetorie.

Oravița în 3/15 Noemvre 1884.

Pentru scaunul protopresbiteral

Andrieu Ghidiu,

protopresbiter.

Vândare totală.

Prăvălia de sticlă și porcellan din piața mică, Nr. 24, rămasă după răposatul Ludwig Eggert se va încheide.

Toate marfele ce se află acuma în ea, precum sticlă, porcellan, obiecte de lucs, și alte mărunțisuri nearticulate se vor vinde cu prețuri scăđute.

Se aduce la cunoștința publică și împregiurarea că vândarea trebuie să se isprăvească până la sfēșitul lui Ianuarie, se roagă deci On. Public a-și acoperi trebuințele de timpuriu, până când se mai poate alege printre obiecte.

Oarēle pentru vândare 9—12 înainte de ameați și 3—6 după ameați.

Sibiu, 12 Noemvre 1884.

[938] 1—3

Administrațiunea lāsămēntului.